

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Факультет медичних технологій діагностики та реабілітації

Кафедра сучасних технологій діагностично-лікувального процесу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. проректора

з науково-педагогічної роботи

Д.М. Свинаренко

2019р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 7.1 МЕДСЕТРИНСТВО В ОФТАЛЬМОЛОГІ

(шифр і повна назва навчальної дисципліни)

для здобувачів вищої освіти

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 22 Охорона здоров'я

спеціальність 223 Медсестринство

(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма «Медсестринство» (термін навчання 3 роки 10 міс.)

факультет медичних технологій діагностики та реабілітації

(назва)

вид дисципліни вибіркова

(обов'язкова/вибіркова)

**Дніпро
2019**

Розробник: професор, д.б.н. Шевченко Тетяна Миколаївна, викл. Старішко Оксана Миколаївна

(вказати авторів: ПІБ, посада, науковий ступінь/вчене звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри сучасних технологій діагностично-лікувального процесу

Протокол №27 від 18.06.2019 р.

(дата)

(підпис)

(Шевченко Т.М.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною радою факультету медичних технологій діагностики та реабілітації

(назва)

Протокол від "29" 08 2019 року № 9

Голова НМР

(підпис)

(Глазунів С.В.)
(прізвище та ініціали)

Робоча програма ухвалена кафедрою _____ на наступний навчальний рік
(назва кафедри)

20__/20__ н. р. протокол № ____, від «__» _____ 20__ р.

20__/20__ н. р. протокол № ____, від «__» _____ 20__ р.

20__/20__ н. р. протокол № ____, від «__» _____ 20__ р.

20__/20__ н. р. протокол № ____, від «__» _____ 20__ р.

1. Мета дисципліни: формування знань, вмінь та навичок необхідних для раціонального використання сучасних методів діагностики, що використовуються для надання кваліфікованої медичної долікарської допомоги, догляду за пацієнтами з хворобами та травмами очей з подальшим встановленням та вдосконаленням інформаційної культури майбутніх фахівців.

Компетентності за ОП –

ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК 02. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.

СК 03. Здатність задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками.

СК 13. Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності): дисципліна викладається для студентів бакалаврів та базується на знаннях ними анатомії та фізіології людини, а також основ медсестринства.

3. Результати навчання за дисципліною та їх співвідношення із програмними результатами навчання:

В результаті проходження курсу студенти повинні знати:

- анатомо-фізіологічні особливості органа зору;
- функції органа зору та методи дослідження їх;
- аномалії клінічної рефракції, клінічну картину прогресуючої міопії і профілактику короткозорості;
- загальні принципи й методи лікування хворих на очні хвороби, протипоказання;
- лікарські засоби, які найчастіше застосовують в офтальмології;
- етіологію, клінічну картину, методи діагностики, надання невідкладної допомоги, принципи лікування, профілактику найбільш поширених і соціально значущих хвороб та ушкоджень органа зору;
- вроджену патологію органа зору.

Студентам необхідно вміти:

- збирати анамнез;
- проводити зовнішній огляд органа зору;
- досліджувати клінічну рефракцію суб'єктивним методом;
- досліджувати гостроту зору, межі поля зору, кольоровідчуття, темнову адаптацію;
- підбирати прості окуляри і виписувати рецепти на них;
- вимірювати внутрішньоочний тиск;
- промивати кон'юнктивальну порожнину;
- капати очні краплі;
- закладати за повіки мазі;
- накладати моно- та біокулярні пов'язки;
- видаляти з кон'юнктиви повік та рогівки ока сторонні тіла;
- надавати долікарську медичну допомогу при найбільш поширених захворюваннях та ушкодженнях ока;
- проводити санітарно-епідемічні заходи в разі виявлення інфекційних хвороб ока;
- проводити диспансерний огляд з захворюванням очей.

Програмні результати навчання (ПРН) –

ПРН 1. Проводити суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані.

ПРН 2. Проводити діагностику згідно спеціалізації: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта.

ПРН 3. Планувати медсестринські втручання.

ПРН 7. Брати участь у забезпеченні спостереження за здоровим і перехворілим населенням, реабілітації та диспансерного нагляду.

ПРН 13. Виписувати, зберігати та застосувати фармакологічні засоби.

4. Структура навчальної дисципліни Форма навчання денна

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин*				Примітки**			
		лекції	практичні	Лабораторні заняття	Самостійна робота	2020/21 н.р.	2021/22 н.р.	2022/23 н.р.	2023/24 н.р.
Частина 1. Загальні питання.									
1	Тема 1. Історія розвитку офтальмологічної науки, сучасні досягнення офтальмології в Україні. Організація офтальмологічної допомоги. Роль медичної сестри в збереженні зору в населення.	2	2		6				
2	Тема 2. Зв'язок органа зору з центральною нервовою системою та організмом в цілому. Групи ризику при очних хворобах та методи подолання загрози зниження зору.	2	2		6				
3	Тема 3. Анатомо-фізіологічні особливості ока, захисного і додаткового апарату ока. Функції органа зору. Центральний, периферійний та бінокулярний зір. Методи дослідження зорових функцій, участь медичної сестри в їх проведенні. Медсестринська оцінка порушень зорових функцій.	2	2		6				
4	Тема 4. Оптична система ока. Поняття про рефракцію та акомодацію. Види порушень рефракції та способи їх визначення. Астигматизм, міопія, гіперметропія. Контактні та хірургічні способи корекції порушень рефракції. Вікові зміни рефракції.	2	2		6				

	Профілактика ускладнень високого ступеня міопії.								
Разом за частиною 1		8	8		24				
Частина 2. Захворювання кон'юнктиви і повік									
5	Тема 5. Проблеми пацієнтів в разі запальних захворювань кон'юнктиви. Диференціація перебігу запального процесу у випадку бактеріального та вірусного кон'юнктивіту. Особливості медсестринської діяльності в процесі діагностики та лікування пацієнтів при кон'юнктивіті: бактеріальному, вірусному, хламедійному (трахома), алергічному. Профілактика ускладнень.	2	2		6				
6	Тема 6. Основні принципи та методи лікування при захворюваннях ока. Напрямок лікування та способи введення препаратів в очній практиці. Проблеми пацієнтів при захворюванні повік. Медсестринська оцінка запальних і незапальних патологічних процесів у повіках. Види блефаритів (простий, виразковий, мейбомієвий).	2	2		6				
7	Тема 7. Ячмінь, медсестринська діагностика та догляд за пацієнтом. Ускладнення ячменя. Лікування та профілактика виникнення халазіона. Правила техніки безпеки та дотримання правил особистої гігієни при обстеженні пацієнта та догляді за ним.	2	2		6				
Разом за частиною 2		6	6		18				
Частина 3. Захворювання слізного та окорухового апарату очей, орбіти									
8	Тема 8. Роль медичної сестри в діагностиці захворювань слізного апарату. Особливості перебігу дакріоцистититу, профілактика ускладнень. Участь медичної сестри в діагностиці прохідності слізних шляхів.	2	2		6				
9	Тема 9. Дакріоаденіт. Причини	2	2		6				

	виникнення. Медсестринська діагностика та спостереження. Роль медичної сестри у запобіганні виникнення захворювань слізної залози.								
10	Тема 10. Медсестринське обстеження та діагностика при хворобах орбіти. Особливості лікування, профілактики ускладнень при остеоперіоститі та флегмоні орбіти. Медсестринська опіка над пацієнтом до і після хірургічного втручання.	2	2		6				
11	Тема 11. Проблеми пацієнтів при захворювання рухового апарату очей. Поняття про співдружню і паралітичну косоокість, диференціальна діагностика. Визначення кута косоокості. Участь медсестри в діагностиці і лікуванні амбліопії.	2	2		6				
Разом за частиною 3		8	8		24				
Частина 4. Захворювання склери, рогівки, судинної оболонки очей і кришталика									
12	Тема 12. Вирішення проблем пацієнтів з захворюваннями склери. Запальний і незапальний склерит. Зв'язок захворювань склери з хронічними хворобами організму (туберкульоз, ревматизм, хвороби травного каналу тощо). Медсестринська діагностика та лікування.	2	2		4				
13	Тема 13. Захворювання рогівки. Причини гострих і хронічних кератитів. Основні ознаки бактеріальних і вірусних кератитів. Ускладнення та роль медсестри в їх профілактиці. Участь медсестри в діагностиці та лікуванні хронічного кератиту. Зв'язок з такими захворюваннями, як ревматизм, туберкульоз, сифіліс тощо.	2	2		4				
14	Тема 14. Проблеми пацієнтів при захворюваннях переднього і заднього відділів судинної оболонки ока. Причини виникнення. Гострий і хронічний	2	2		4				

	увейт, зв'язок їх з загальними захворюваннями організму (туберкульоз, ревматизм, атеросклероз, гіпертонічна хвороба тощо).								
15	Тема 15. Особливості медсестринської діяльності в процесі діагностики і лікування пацієнтів при іридоцикліті і хоріоїдиті. Невідкладна допомога при гострому іриті. Роль медсестри в профілактиці ускладнень. Дотримання правил техніки безпеки та охорони праці під час догляду за пацієнтом.	2	2		4				
16	Тема 16. Роль медсестри в діагностиці та лікуванні катаракти. Основні симптоми вродженої та набутої катаракти. Медсестринська опіка над пацієнтом до і після операції.	2	2		4				
Разом за частиною 4		10	10		20				
ВСЬОГО		32	32		86				

5. Схема формування оцінки

5.1 Шкала відповідності оцінювання:

Відмінно/Excellent	Зараховано/Passed	90-100
Добре/Good		82-89
Задовільно/Satisfactory		75-81
		64-74
		60-63
Незадовільно/Fail	Не зараховано/Fail	0-59

5.2 Форми та організація оцінювання:

Поточне оцінювання:

Форма оцінювання	Терміни оцінювання (тиждень)	Максимальна кількість балів
Поточне оцінювання за темами 1-16 (з використанням усного опитування, тестування та розв'язання ситуаційних задач і кейсів).	1-16	5 балів x 16 = 80 б.
Оцінювання самостійної роботи – підготовка мультимедійної презентації з заданої теми	15 тиждень	20 б.
Максимальна кількість балів за поточне оцінювання		100

Підсумкове оцінювання:

Форма оцінювання	Терміни оцінювання (тиждень)	Максимальна кількість балів
Диференційований залік	16	100

6. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна – мультимедійний пристрій, наочний матеріал, додатковий роздаточний матеріал, інструменти офтальмологічного кабінету.

7. Рекомендована література:

Основна:

1. Корконішко О.М. Медсестринство в офтальмології: підручник. - 2-ге вид., перероб. та доп. - К.: Медицина, 2008. – 200 с.
2. Жабоедов Г.Д., Кіреєв В.В. Практикум з очних хвороб. - К.: Здоров'я, 2002. - 62 с.
3. Жабоедов Г.Д., Сергієнко М.М. Очні хвороби. - К.: Здоров'я, 2003. - 184 с.
4. Корконішко О.М., Гудзь Г.З. Практикум медичної сестри у догляді за офтальмологічними хворими. - Борислав, 2001.
5. Шегедин М.Б., Антоненко Ю.О., Ольхова О.В. Медсестринство в офтальмології: навч. посібник - Вінниця: Нова книга, 2008. - 104 с.
6. Безкоровайна І. М., и др. Офтальмологія: Навч. посібник для студентів вищих медичних закладів III-IV рівнів акредитації. - Полтава: Дивосвіт, 2012. - 248 с.
7. Венгер, Г. Ю. Очні хвороби. Курс лекцій: навч. посіб. для студ. вищ. мед. закладів освіти III-IV акредитації / Г. Ю. Венгер, А. М. Солдатова. – О.: Одеський медуніверситет, 2003. - 176 с.
8. Офтальмологія у схемах: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. IV рівня акредитації / Харк. нац. мед. ун-т; уклад.: П. А. Бездітко [та ін.]. – Х.: Золоті сторінки, 2008. - 80 с.
9. Новицький І.Я. Очні хвороби: Підручник. - К.: Здоров'я, 1998. - 184 с.
10. Дашевський А.І. Практичні заняття з очних хвороб. - К.: Вища шк., 1991.

Додаткова:

1. Офтальмологія: Нормативне виробничо-практичне видання. - К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ “Медінформ”, 2006. - 408 с.
2. Лекішвілі С. Е. Практична офтальмологія: навч. посіб. / С. Е. Лекішвілі. – Суми: Сумський державний університет, 2015. – 234 с.
3. Офтальмологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. та лікарів-інтернів сімейн. медицини / [Бездітко П. А. та ін.]; за заг. ред. П. А. Бездітка; Харк. нац. мед. ун-т. - Х. : Форт, 2012. - 247 с.
4. Конъюнктивиты: дифференциальная диагностика и лечение / М.М. Бикбов, В.Б. Мальханов, А.Э. Бабушкин. – М.: Апрель, 2015. – 107 с.
5. Офтальмологія: Клинические рекомендации / Под ред. Л.К. Мошетовой, А.П. Нестерова, Е.А. Егорова. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2009. - 352 с.
6. Терапевтическая офтальмологія / Под ред. М.Л. Краснова, Г.Д. Жабоедова, А.О. Ватченко. - К.: Здоров'я, 2003. - 132 с.
7. Сомов Е.Е. Глазные болезни и травмы. - СПб: Санкт-Петербургское мед. изд-во, 2001. - 236 с.
8. Ковалевский Е.И. Глазные болезни (атлас). — М.: Медицина, 1985. - 244 с.
9. Лебедев П.И. Неотложная доврачебная помощь при заболеваниях и повреждениях

глаз: учеб. пособие. - М.: Медицина, 1982. - 104 с.

10. Терапевтическая офтальмология: учеб. пособие / Под ред. М.Л. Краснова, Н.Б. Шульпиной. - М.: Медицина, 2006. - 402 с.

11. Шаповалова И.Н. Справочник по глазным болезням. - Ростов н/Д.: Феникс, 2000. - 315 с.

12. Флегмоны и другие воспалительные заболевания орбиты / Б.М. Азанбаев, А.А. Цыглин, Э.А., Латыпова и др. – М.: Август Бор, 2012. – 296 с.

13. Conjunctivitis – A Complex and Multifaceted Disorder / Ed. by Zdenek Pelikan. - 2011 InTech. – 246 p.

14. Handbook of Pediatric Eye and Systemic Disease / Ed. by Kenneth W. Wright, Peter H. Spiegel, Lisa S. Thompson. - 2006 Springer Science+Business Media, Inc. – 650 p.

15. Handbook of Pediatric Retinal Disease / Ed. by Kenneth W. Wright, Peter H. Spiegel, Lisa S. Thompson. – 2006, Springer Science+Business Media, Inc. – 496 p.

16. Ocular Allergy, An Issue of Immunology and Allergy Clinics of North America / Editor Rafeul Alam. - 2008 Elsevier Inc. – 227 p.

17. Ocular Infection: 2nd edition / David Seal, Uwe Pleyer. - 2007 by Informa Healthcare USA, Inc. – 402 p.

18. Pediatric Retina / James D. Reynolds, Scott E. Olitsky (Edrs). - Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2011. – 459 p.

19. Visual Development, Diagnosis, and Treatment of the Pediatric Patient / Ed. by Robert H. Duckman. – 2006, by Lippincott Williams & Wilkins. - 389 p.

8. Інформаційні ресурси:

Репозиторій ДНУ http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_lessons&id=433

Бібліотека ДНУ – <http://library.dnu.dp.ua/>

Обласна медична бібліотека – <http://medlib.dp.gov.ua/jirbis2/ua/>

Накази МОЗ України для медичних сестер. [Електронний ресурс], режим доступу:

http://medical-2016.blogspot.com/2016/03/blog-post_31.html

НАКАЗИ МОЗ [Електронний ресурс], режим доступу: <https://qps.ru/XaMBu>

<http://www.tou.org.ua/>

<http://ophthalmolog.kiev.ua/>

<http://uapo.org.ua/>

<https://cybersight.org/>

https://www.gfmer.ch/Medical_journals/Ophthalmology.htm/

<https://www.aaopt.org/>

<https://www.rcophth.ac.uk/professional-resources/eye-site/>

<https://www.rmj.ru/archive/kofta/>

<http://vizio.com.ua/>

<http://oculist.in.ua/>

Зміни на 2019-2020 навчальний рік

Згідно наказу по ДНУ № 276 від 10.09.2019р. кафедра сучасних технологій діагностично-лікувального процесу перейменована на кафедру загальної медицини з курсом фізичної терапії.

Завідувач кафедри

Шевченко Т.М.